

INTRODUCCIÓ

L'Ajuntament de Vilafranca ha participat per quart any consecutiu en el Cercle de Comparació Intermunicipal de Llars d'Infants impulsat per la Diputació de Barcelona. Aquest cercle de comparació es va crear l'any 2006 amb la participació de 8 municipis, dels quals Vilafranca ja en formava part. En l'edició d'enguany **han participat un total de 27 municipis**, distribuïts en dos grups en funció de la grandària poblacional; un grup dels 14 municipis de menys de 40.000 habitants i un altre dels 13 de més de 40.000 habitants. Això ha suposat una major fiabilitat dels indicadors que es mesuren, ja que ens permet afinar una mica més en la comparació i obtenir mitjanes de municipis que són més similars al nostre. Les dades que s'analitzen corresponen a l'any 2008.

Els cercles de comparació són instruments que permeten millorar l'eficàcia i l'eficiència en la gestió dels serveis. També són una bona eina per rendir comptes davant la ciutadania de l'ús que es fa dels recursos públics, exemplificant un exercici de rigor i transparència. En el cas que ens ocupa, el fet de disposar d'uns indicadors de gestió relacionats amb la prestació del servei de llar d'infants ens permet conèixer com estan altres municipis i fixar-nos objectius que ens permetin millorar el nostre servei i optimitzar el màxim els recursos que s'hi destinen.

CONTEXTUALITZACIÓ

Dels municipis que han participat en l'estudi, Vilafranca estaria inclosa dins el grup de municipis de menys de 40.000 habitants, essent la població més gran del grup juntament amb Igualada. En relació als **indicadors d'entorn** de la totalitat de municipis objecte d'estudi caldria destacar el següent: la **densitat mitjana de població** és de 2.603 habitants, essent la **de Vilafranca de 1.876**. La mitjana de **renda per càpita** és de 13.864 euros, essent la **de Vilafranca de 13.853 euros**. Una dada a destacar és que la mitjana **d'infants de 0-3 anys** en aquests municipis és de 2.178 mentre que a Vilafranca tenim **un total de 1.459** infants en aquest franja d'edat (convé destacar que la mitjana del grup de municipis més petits, del qual formem part, és de 795). Això ja ens dóna una idea de que el comportament de Vilafranca pel que fa als indicadors analitzats està a cavall entre el perfil del grup de municipis petits i el dels grans.

Els indicadors que s'analitzen es classifiquen en quatre àmbits o dimensions: l'estratègica (relacionada amb l'encàrrec polític), la de l'usuari, la dels valors organitzatiu o dels recursos humans i l'econòmica.

Atenent els resultats globals del cercle de comparació es podria afirmar que **el servei de llars municipals d'infants a Vilafranca se situa en uns òptims pel que fa a la majoria d'indicadors que s'han analitzat**. Tot i així, és interessant examinar-los per separat per tenir una idea de quins són els aspectes més destacables del servei que s'està prestant i quines són aquelles coses que caldria millorar.

ANALISI DE LA SITUACIÓ A VILAFRANCA

Pel que fa a la primera dimensió, la que té a veure amb els aspectes estratègics, cal destacar com a dada més rellevant **l'elevat percentatge d'oferta pública que té Vilafranca en comparació amb el total de l'oferta educativa 0-3 del municipi**. En concret, la mitjana del grup és d'un 38%, mentre que a la nostra vila l'oferta pública suposa un **78% del total**.

Un altre dada interessant és que **s'atén un percentatge molt elevat de la demanda**, ja que **per cada plaça oferta es reben 1,1 sol·licituds**, essent la mitjana del grup de 1,7. Cal dir que en aquest indicador, la millora ha estat progressiva, ja que al 2006 es rebien 1,3 sol·licituds per plaça vacant a les nostres llars d'infants. Per últim, senyalar que **del total de la població infantil de 0-3 anys, a Vilafranca un 23% estan escolaritzats a les llars municipals d'infants**, mentre que la mitjana és de l'11%. Un fet a destacar seria que els municipis de menys de 40.000 habitants ofereixen una millor cobertura que municipis de més grandària.

Amb relació als **indicadors que estan relacionats amb la tipologia de servei que es presta a l'usuari**, es podrien destacar un seguit de dades com ara que les llars de Vilafranca **obren un total de 8,8 hores diàries**, en aquest cas per sota de la mitjana que és de 9,5 hores. Pel que fa als dies d'obertura anual, apareixem força per sota de la mitjana, amb un total de 188 dies d'obertura en contraposició a la mitjana que és de 201. Això és així perquè aquest nombre reflecteix el servei que està atès pel personal educador, però no recull els 20 dies de servei complementari de juliol que l'Ajuntament ofereix a les famílies a través d'una empresa externa. Això fa que **les famílies puguin rebre un total de 208 dies de servei**, una xifra que, ara sí, sobresurt de la mitjana.

Els aspectes on Vilafranca torna a destacar per damunt de la resta de municipis tenen a veure amb qüestions relacionades amb l'**accessibilitat** al servei i l'**equitat** en la prestació del mateix. En aquest sentit, les famílies que obtenen bonificacions en la quota que fan que paguin per sota del 33% que s'estableix com a idoni, representen un 75,5% del total, essent la mitjana d'un 24%. En aquest cas, **Vilafranca és el municipi que opta per un major finançament de la part que paguen les famílies**. També és especialment remarcable l'**elevat nombre d'alumnes amb necessitats educatives socials que estan escolaritzats a les llars**, situant-se en un 6,5% mentre que la mitjana és del 3,3%. En aquest cas, Vilafranca seria un dels cinc municipis que acullen un nombre més elevat d'infants amb aquest tipus de perfil.

De la **dimensió organitzativa** destacariem els següents indicadors: la ràtio infants per educadora és de 17, mentre que la mitjana del grup és de 14,4. Cal fer notar però, que aquest indicador no reflecteix la situació real del que està passant a Vilafranca, ja que en realitat s'estaria treballant amb una **ràtio d'aproximadament 12.5 infants per educadora**. La distorsió es produeix perquè tenim una plantilla ajustada al nombre d'infants que hi ha a la llar al llarg del dia; 100% al matí, i aproximadament un 40% al migdia i un 50% a la tarda. Aquesta és una peculiaritat de les nostres llars que fa que l'indicador, tal i com està confeccionat, ens proporcionï una dada que no està prou bé ponderada i no s'ajusta a la realitat. Pel que fa al **nombre de personal auxiliar per educador/a cal dir que som dels municipis amb un percentatge més elevat, amb 0,7 auxiliars per cada educador/a**. En aquest sentit depassem amb escreix el que estableix la normativa, que seria de 0,3 auxiliars per cada educador/a (o el que és el mateix un auxiliar per cada tres aules). El **percentatge d'hores no lectives** que el personal educador destina a tasques de formació, programació, avaluació i comunicació amb les famílies es situa en el **16,5%** ajustant-se a la mitjana de la resta de municipis. **Pel que fa al mateix concepte però en relació amb el personal auxiliar**, cal dir que el percentatge que es dedica és del **8%** mentre que la mitjana de grup és del 15%. Entenem que **aquest és un aspecte que cal millorar**, tot i que s'entén que sigui menor que el percentatge que destina el personal educador perquè no es necessari que dediquin temps als aspectes relacionats amb la comunicació amb les famílies (tutories, entrevistes personals, etc...). Un altre indicador positiu és el **baix percentatge de baixes que es produeixen entre el personal, situant-se en un 2,6%** mentre que la mitjana és del 4,4%. Cal dir que l'evolució d'aquest indicador en el temps també es positiva, ja que cada vegada ens distanciem més de la mitjana del grup que té una tendència a anar augmentant.

En relació amb la **dimensió econòmica** destacaríem com a dada més rellevant l'elevada despesa corrent per habitant destinada a prestar el servei de llars d'infants a Vilafranca, situant-se en **42,5 euros per habitant**, quan la mitjana es situa en 23 euros per habitant (gairebé la dupliquem). En aquest sentit també és important veure l'evolució d'aquest indicador amb el pas del temps, ja que en el 2006 aquesta despesa era de 29 euros, havent augmentat gairebé 14 punts. Cal puntualitzar que aquesta xifra no inclou les despeses d'inversió que, per altra banda, també han estat considerables fruit de la remodelació i ampliació de la llar l'Enxaneta. Aquesta despesa suposa un **4,7% del conjunt del pressupost municipal**.

El finançament del servei per part de les famílies se situa en el 31%, essent la mitjana de grup del 32,7%. Això indica que ens situem en un tram adient, ja que totes les recomanacions parlen d'un finançament idoni del 33%. **El cost d'una plaça de llar municipal d'infants a Vilafranca és de 4.700 euros** mentre que la mitjana se situa en 5.700 euros. En aquest sentit es considera que s'està duent a terme una gestió eficaç dels recursos, ja que el cost de prestació del servei no és excessivament elevat, tot i que com ja hem vist, alguns dels elements que garanteixen la bona qualitat del mateix es mantenen dins d'uns nivells més que acceptables.

CONCLUSIONS

Com a part de la metodologia del cercle de millora, en finalitzar l'anàlisi de tots els indicadors la Diputació ha emès un informe on queden reflectits els punts forts del nostre servei així com les oportunitats de millora. Amb relació als **punts forts**, l'estudi destaca la **cobertura de la pràctica totalitat de la demana** amb un elevadíssim percentatge d'infants que són alumnes de les llars municipals d'infants; **l'alt percentatge de places públiques en comparació a tota l'oferta de 0-3 anys existent al municipi**; la **gran quantitat d'alumnes que reben bonificació** en les quotes, **l'alt nombre d'alumnat amb necessitats educatives socials** escolaritzat a les llars, així com **l'elevada despesa corrent per habitant dedicada a les llars**.

Pel que fa a les **oportunitats de millora** s'apunta el **baix percentatge d'hores no lectives del personal no docent** (auxiliar) per dedicar-les a tasques com la formació, el treball intern i de planificació dels equips, etc.

Com a conclusió d'aquest treball es pot afirmar que **la qualitat de les llars municipals d'infants de Vilafranca és bona en termes de comparació amb altres municipis**. No obstant això, cal no perdre l'interès per anar millorant el servei en la mesura del possible i anar-lo ajustant a les noves necessitats que vagin apareixent.

A banda de les dades més objectives, també s'ha analitzat el **nivell de satisfacció de les famílies** que porten les seves criatures a les llars. En aquest sentit, la Diputació ha elaborat una enquesta estandarditzada (igual per a tots els municipis) que en el cas de Vilafranca s'ha passat a gairebé el 100% de les famílies de forma telefònica obtenint una puntuació de 8,6 sobre 10. Una vegada més, **els resultats obtinguts han estat molt favorables**.

En un moment en que la societat reclama més rigor en la gestió dels serveis públics eines com **els cercles de comparació** es fan indispensables, ja que **permeten millorar la gestió de les llars municipals d'infants i fan que es consolidin com a espais educatius de qualitat i de referència per a les famílies de la vila**.